

792

Hof van beroep Brussel 4 november 2014, IEFbe 1143 (Friesland Brands tegen Incopack)
www.IE-Forum.be

⊕ 4153

Repertoriumnummer 2014 / QMG
Datum van uitspraak 4 november 2014
Rolnummer 2011/AR/950 & 2012/AR/2401

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Eindarrest
(bevestiging)

Gemeenschapsmodel
Auteursrecht
Technische functie

Art. 86, § 4, van de Verordening (EG) nr. 6/2002 betreffende de Gemeenschapsmodellen en art. 69, § 3, q, van de Verordening (EC) nr. 2245/2002 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 6/2002 betreffende de Gemeenschapsmodellen

Friesland Brands BV
t/
Incopack NV

Hof van beroep Brussel

Arrest

8^e kamer,
burgerlijke zaken

Aangeboden op 07 NOV. 2014
Niet te registreren D'HOOGHE K

COVER 01-00000044598-0001-0021-01-01-1

*auteursrechten +
Gemeenschapsmodellen
+ d.o.*

4159

2011/AR/950

FRIESLAND BRANDS B.V., vennootschap naar Nederlands recht, met zetel te 3818 LE AMERSFOORT - NEDERLAND, Stationsplein 4,

appellante,

vertegenwoordigd door Mr. Christophe RONSE en Mr. Kristof NEEFS, advocaten te 1000 BRUSSEL, Havenlaan 86C B414;

tegen

INCOPACK N.V., met maatschappelijke zetel te 3650 DILSEN-STOKKEM, Siemenslaan 21,

geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. Michael D'AUBRY loco Mr. PANIS Leo, advocaat te 3600 GENK, Grotestraat 122, en door Mr. Philippe PETERS en Mr. Tanguy DE HAAN, advocaten te 1000 BRUSSEL, Terhulpesteenweg 120.

2012/AR/2401

FRIESLAND BRANDS B.V., vennootschap naar Nederlands recht, met zetel te 3818 LE AMERSFOORT - NEDERLAND, Stationsplein 4,

appellante,

vertegenwoordigd door Mr. Christophe RONSE en Mr. Kristof NEEFS, advocaten te 1000 BRUSSEL, Havenlaan 86C B414;

tegen

INCOPACK N.V., met maatschappelijke zetel te 3650 DILSEN, Siemenslaan 21,

geïntimeerde,

MAF

vertegenwoordigd door Mr. Michael D'AUBRY loco Mr. PANIS Leo, advocaat te 3600 GENK, Grotestraat 122, en door Mr. Philippe PETERS en Mr. Tanguy DE HAAN, advocaten te 1000 BRUSSEL, Terhulpesteenweg 120.

Beide hoger beroepen zijn gericht tegen het vonnis d.d. 17 november 2010 dat door de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel, zetelend zoals in kort geding, werd uitgesproken.

Aangezien beide hoger beroepen gericht zijn tegen hetzelfde vonnis moeten beide zaken worden gevoegd.

Gelet op het tweede verzoekschrift tot hoger beroep (2012/AR/2401) doet geïntimeerde haar middel van beweerde afstand van geding door appellante geen gestand meer.

De verzoekschriften werden tijdig en formeel regelmatig neergelegd op de griffie van het hof op 20 april 2011, respectievelijk op 10 september 2012.

De advocaten van partijen werden gehoord op de openbare terechtzitting van 29 september 2014.

I. Relevante feiten

1. Appellante, Friesland Brands B.V. (hierna ook: Friesland Brands), is een dochtervennootschap van de Nederlandse vennootschap Koninklijke FrieslandCampina N.V., die een multinationale zuivelonderneming is.

Geïntimeerde, Incopack N.V. (hierna ook: Incopack), is een onderneming die gespecialiseerd is in het produceren van slagroom. Zij produceert slagroom in spuitbussen zowel voor diverse internationaal gekende merken als voor huismerken van supermarkten en groothandel en dit in heel Europa en daarbuiten.

2. Appellante ontwikkelde een tulpvormige spuitmond op een slagroomsputbus.

PAGE 01-00000044598-0003-0021-01-01-4

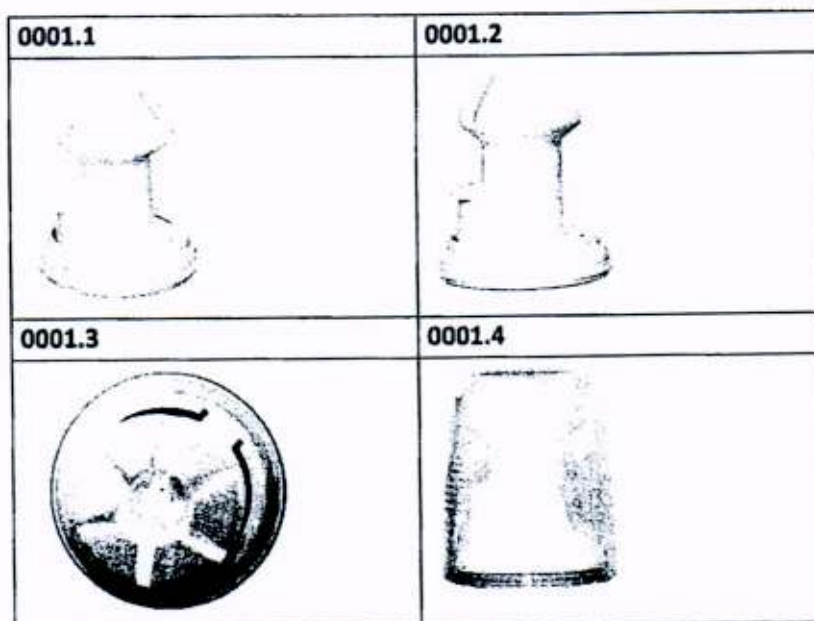
456

Hiervoor werd een Europees octrooi verleend op 30 juni 2010 met nr. EP 1 916 931 B1. Daarnaast bekwam appellante ook nog de twee Europese octrooien met nr. EP 2 295 339 B1 en EP 2 218 655 als afgesplitste aanvragen van de moederaanvraag EP '931.

Tevens werden er twee gemeenschapsmodellen gedeponeerd, met name:

Gemeenschapsmodel nr. 595947-0001

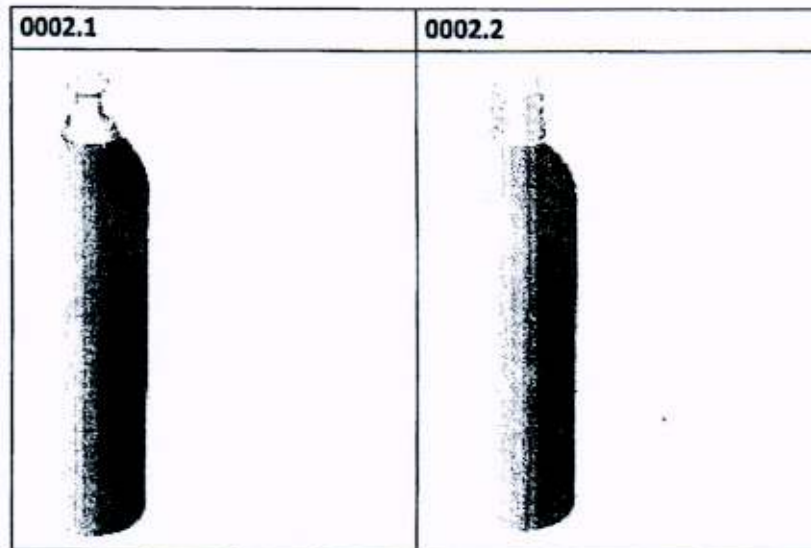
Dit Gemeenschapsmodel betreft een driedimensionaal model voor "Valves for aerosol containers" (vrije vertaling: "Mondstukken van spuitbussen"), ingeschreven op 27 september 2006. Het depot toont de volgende vier aanzichten (het bovenaanzicht in perspectief, het zijaanzicht, het bovenaanzicht en het zijaanzicht met doorzichtige dop):

457

Gemeenschapsmodel nr. 595947-0002

Dit model betreft een driedimensionaal model voor "*Dynamic dispenser*" (vrije vertaling: "Spuitbussen") en werd ingeschreven op 27 september 2006. Het depot toont de volgende twee aanzichten (het zijaanzicht en het zijaanzicht met doorzichtige dop):

Appellante bood de spuitmond vanaf 2007 aan op de professionele markt en vanaf 2010 ook op de consumentenmarkt.

3. Appellante betoogt dat geïntimeerde inbreuk pleegt op deze twee gemeenschapsmodellen en ondergeschikt op haar auteursrechten. In de lente van 2010 kwam geïntimeerde op de markt met de volgende slagroomspruitbussen:

W78

II. Voorwerp van het hoger beroep

4. Appellante heeft een stakingsprocedure ingeleid voor de voorzitter van de rechtbank van koophandel, zetelend zoals in kort geding, als stakingsrechter, te Brussel bij dagvaarding d.d. 3 augustus 2010.

Appellante verzocht de voorzitter om de staking van de inbreuken van geïntimeerde te bevelen op basis van haar gemeenschapsmodellen en haar auteursrechten. Geïntimeerde betwistte de vordering en zij vorderde bij wege van tegenvordering dat de gemeenschapsmodellen zouden worden nietig verklaard.

5. In het bestreden vonnis van 17 november 2010, wordt de hoofdvordering van appellante ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De tegenvordering van geïntimeerde wordt ontvankelijk en gegrond verklaard, in navolging waarvan de gemeenschapsmodellen met nummers 595947-0001 en 595947-0002 op naam van appellante worden nietig verklaard.

6158

Voorts wordt geoordeeld dat de litigieuze gemeenschapsmodellen ingeroepen door appellante iedere auteursrechtelijke bescherming missen en dat de spuitmond van geïntimeerde niet inbreukmakend is.

Appellante wordt ook veroordeeld in de kosten van het geding.

6. In graad van hoger beroep luidt de vordering van appellante als volgt:

"De hoger beroepen van Friesland Brands toelaatbaar te verklaren;

De procedures met rolnummers 2011/AR/950 en 2012/AR/2401 samen te voegen;

De hoger beroepen van Friesland Brands gegrond te verklaren en dienvolgens het vonnis a quo volledig te vernietigen, behalve in de mate dat het de oorspronkelijke vordering van Friesland Brands ontvankelijk heeft verklaard, en uitspraak te doen over de oorspronkelijke vorderingen van de partijen zoals de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel had dienen te doen:

In hoofdorde:

- *Vast te stellen dat Incopack, door het vervaardigen, aanbieden, in de handel brengen, uitvoeren of gebruiken van de litigieuze spuitmonden inbreuk maakt op het Gemeenschapsmodel nr. 595947-0001 op naam van Friesland Brands;*
- *Vast te stellen dat Incopack, door het vervaardigen, aanbieden, in de handel brengen, uitvoeren of gebruiken van de litigieuze professionele spuitbus met de litigieuze spuitmond inbreuk maakt op het Gemeenschapsmodel nr. 595947-0002 op naam van Friesland Brands;*
- *De staking van deze inbreuken te bevelen, en bijgevolg Incopack, onder verbeurte van een dwangsom van 5.000 EUR per inbreukmakende spuitbus of spuitmond die zou worden aangetroffen en 10.000 EUR per dag dat de inbreuk blijft bestaan, te rekenen vanaf de datum van betekening van het tussen te komen arrest, overeenkomstig artikel 89, §1, onder a, GmodV te verbieden verder inbreuk te maken op de Gemeenschapsmodellen nrs. 595947-0001 en 595947-0002 op naam van Friesland Brands, met name door het vervaardigen, aanbieden, in de handel brengen, uitvoeren of gebruiken, alsmede het in voorraad hebben, en elk ander inbreukmakend gebruik*

W160

van enige spuitbus of spuitmond die geen andere algemene indruk wekt bij de geïnformeerde gebruiker;

- *Incopack overeenkomstig artikel 89, §1, onder d, GmodV juncto 3.18, §1, BVIE te bevelen de reeds in de handel gebrachte litigieuze spuitbussen en spuitmonden terug te roepen, en samen met de nog in voorraad zijnde litigieuze spuitbussen en spuitmonden te verzamelen op haar maatschappelijke zetel, onder verbeurte van een dwangsom van 5.000 EUR per dag vertraging te rekenen vanaf de vijftiende dag na de betekening van het tussen te komen arrest;*
- *Incopack overeenkomstig artikel 89, §1, onder d, GmodV juncto 3.18, §1, BVIE te bevelen de verzamelde litigieuze spuitbussen en spuitmonden te vernietigen of onbruikbaar te laten maken onder toezicht van een gerechtsdeurwaarder naar eigen keuze, op eigen kosten, binnen een termijn van één maand te rekenen vanaf de betekening van het tussen te komen arrest en onder verbeurte van een dwangsom van 5.000 EUR per dag vertraging;*
- *Te bevelen dat het tussen te komen arrest overeenkomstig artikel 83, §1 GmodV grensoverschrijdende werking heeft voor wat betreft de inbreuken op de Gemeenschapsmodellen nrs. 595947-0001 en 595947-0002;*

In ondergeschikte orde:

- *Vast te stellen dat Incopack, door minstens het reproduceren of laten reproduceren, bewerken, mededelen aan het publiek, verdelen door verkoop of anderszins, van de litigieuze spuitbussen en spuitmonden inbreuk maakt op de auteursrechten van Friesland Brands op de tulpvormige spuitmond;*
- *Incopack, onder verbeurte van een dwangsom van 5.000 EUR per inbreukmakende spuitbus of spuitmond die zou worden aangetroffen en 10.000 EUR per dag dat de inbreuk blijft bestaan, te rekenen vanaf de datum van betekening van het tussen te komen arrest, overeenkomstig artikel 86ter, §1 van de Auteurswet te verbieden verdere inbreuk te maken op de auteursrechten van Friesland Brands op de tulpvormige spuitmond, met name door het reproduceren of laten reproduceren, bewerken, mededelen aan het publiek, verdelen door verkoop of anderszins, van spuitbussen waarvan de spuitmonden slechts in details verschillen van de tulpvormige spuitmonden van Friesland Brands;*

W161

- *Incopack overeenkomstig artikel 86ter, §2 van de Auteurswet te bevelen de reeds in de handel gebrachte litigieuze spuitbussen en spuitmonden terug te roepen en samen met de nog in voorraad zijnde litigieuze spuitbussen te verzamelen op haar maatschappelijke zetel, onder verbeurte van een dwangsom van 5.000 EUR per dag vertraging te rekenen vanaf de vijftiende dag na de betekening van het tussen te komen arrest;*
- *Incopack overeenkomstig artikel 86ter, §2 van de Auteurswet te bevelen de verzamelde litigieuze spuitbussen en spuitmonden te vernietigen of onbruikbaar te laten maken onder toezicht van een gerechtsdeurwaarder naar eigen keuze, op eigen kosten, binnen een termijn van één maand te rekenen vanaf de betekening van het tussen te komen arrest en onder verbeurte van een dwangsom van 5.000 EUR per dag vertraging;*

In alle gevallen:

De tegenvorderingen van Incopack als ontvankelijk doch ongegrond af te wijzen;

Friesland Brands toe te laten om een kopie van het tussen te komen arrest te communiceren aan de groothandelaars, kleinhandelaars en andere verdelers op de betrokken markt;

Incopack te horen veroordelen in de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding begroot op 7.500 EUR per aanleg;

Incopack minstens te veroordelen in de kosten van het hoger beroep van 10 september 2012 met A.R. 2012/AR/2401."

7. Geïntimeerde vordert in graad van hoger beroep:

- **"De zaken 2011/AR/950 en 2012/AR/2401 te voegen;**
- **In hoofdorde**
 - *De hoger beroepen van appellante ongegrond te verklaren;*
 - *Te bevelen dat de griffier een afschrift van het arrest aan het Bureau voor Harmonisatie Binnen de Interne Markt (merken, tekeningen en modellen) zal zenden, overeenkomstig artikelen 86, § 4, van de Verordening (EG) nr. 6/2002 betreffende de Gemeenschapsmodellen en 69, § 3, q, van de Verordening (EC) nr.*

W62

2245/2002 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 6/2002 betreffende de Gemeenschapsmodellen ;

- Het incidenteel beroep van geïntimeerde met betrekking tot de rechtsplegingsvergoeding ontvankelijk en gegrond te verklaren en, bijgevolg, appellante te veroordelen tot betaling van de kosten, waaronder een rechtsplegingsvergoeding van 7.500 € voor elke aanleg.
- **In uiterst ondergeschikte orde, indien een stakingsbevel opgelegd zou worden**
 - Voor recht te zeggen dat het eventuele stakingsbevel enkel voor de toekomst geldt ;
 - Aan Incopack een uitlooptermijn van minstens één jaar na de betekening van het tussen te komen arrest te gunnen om de eventuele veroordeling na te leven ;
 - De eventuele dwangsom om het stakingsbevel na te leven enkel per dag vertraging uit te spreken, en niet "5.000 € per inbreukmakende spuitbus die zou worden aangetroffen en 10.000 € per dag dat de inbreuk blijft bestaan";
 - Voor recht te zeggen dat de dwangsom een bedrag van 100.000 € niet kan overschrijden;
 - Voor recht te zeggen dat Incopack niet aansprakelijk is voor daden van gebruik door derden van de litigieuze spuitmond en dat Incopack geen dwangsom verschuldigd is met betrekking tot spuitmonden die vóór de uitlooptermijn toegekend in het tussen te komen arrest, dan wel vóór de betekening van het tussen te komen arrest werden afgezet;
 - De mededeling van het tussen te komen arrest aan derden enkel onder waarborg van 250.000 € toe te laten;
 - Voor recht te zeggen dat Incopack niet veroordeeld wordt om alle producten, die vóór de uitlooptermijn toegekend in het tussen te komen arrest, dan wel vóór de betekening van het tussen te komen arrest werden afgezet, bij alle mogelijke derden in de Europese Unie, dan wel in België, te gaan terugvorderen;
 - De vernietiging van de producten enkel toe te staan nadat het tussen te komen arrest in kracht van gewijsde is gegaan."

8. Naast onderhavige procedure heeft appellante geïntimeerde op 28 december 2012 gedagvaard om te verschijnen voor de voorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen wegens vermeende inbreuken door geïntimeerde op de Belgische luiken van de Europese octrooien van appellante EP 2 295 339 B1 en op EP 2 218 655.

4163

Bij vonnis van 15 oktober 2013 werden deze Belgische luiken van de Europese octrooien EP 2 295 339 B1 en op EP 2 218 655 nietig verklaard op tegenvordering van geïntimeerde, wegens gebrek aan uitvinderswerkzaamheid.

III. Beoordeling

A. Vordering tot nietigverklaring van de gemeenschapsmodellen 595947-0001 en 595947-0002

9. Geïntimeerde betoogt dat de gemeenschapsmodellen 595947-0001 en 595947-0002 van appellante moeten worden nietig verklaard op grond van artikel 25, 1., b, juncto artikel 4, 1., artikel 5, artikel 6 en artikel 8, 1. van de Verordening (EG) nr. 6/2002 van 12 december 2001 betreffende Gemeenschapsmodellen (hierna: GmodV).

10. De algemene principes zijn de volgende.

Krachtens artikel 4, 1. GmodV wordt een model als Gemeenschapsmodel beschermd voor zover het nieuw is en een eigen karakter heeft.

Artikel 5 GmodV definieert het begrip "nieuwheid" voor ingeschreven Gemeenschapsmodellen als volgt:

"1. Een model wordt als nieuw beschouwd, indien geen identiek model voor het publiek beschikbaar is gesteld:

a) (...)

b) bij een ingeschreven Gemeenschapsmodel, vóór de datum van indiening van de aanvraag om inschrijving van het model waarvoor bescherming wordt gevraagd of, wanneer aanspraak op voorrang wordt gemaakt, vóór de datum van voorrang.

2. Modellen worden geacht identiek te zijn, indien de kenmerken ervan slechts in onbelangrijke details verschillen."

2164

Voormeld artikel 5 vereist een objectieve nieuwheid. Alle identieke modellen die ooit vóór de depot- of voorrangsdatum voor het publiek beschikbaar zijn gesteld, doen afbreuk aan deze nieuwheid.

Artikel 6 GmodV definieert de notie van "eigen karakter" als volgt :

"1. Een model wordt geacht een eigen karakter te hebben, indien de algemene indruk die het bij de geïnformeerde gebruiker wekt, verschilt van de algemene indruk die bij die gebruiker wordt gewekt door modellen die voor het publiek beschikbaar zijn gesteld :

a) (...);

b) bij een ingeschreven Gemeenschapsmodel, vóór de datum van indiening van de aanvraag om inschrijving of, wanneer aanspraak op voorrang wordt gemaakt, vóór de datum van voorrang.

2) Bij de beoordeling van het eigen karakter wordt rekening gehouden met de mate van vrijheid van de ontwerper bij de ontwikkeling van het model."

Volgens het arrest van het Hof van Justitie d.d. 19 juni 2014 in de zaak Karen Millen Fashions Ltd tegen Dunnes Stores (zaak C-345/13, www.curia.eu), moet artikel 6 aldus worden uitgelegd dat een model slechts kan worden geacht een eigen karakter te hebben indien de algemene indruk die dat model bij de geïnformeerde gebruiker wekt, verschilt van de algemene indruk die bij diezelfde gebruiker wordt gewekt niet door een combinatie van afzonderlijke kenmerken van meerdere oudere modellen, maar door een of meer individueel beschouwde oudere modellen (r.o. 35).

Wanneer er weinig ruimte is voor verschillen – de vrijheid van de ontwerper is beperkt – kan het eigen karakter bereikt worden met relatief geringe verschilpunten in vergelijking tot vroegere modellen. Kleine verschilpunten kunnen hier een andere algemene indruk geven.

De beoordeling van het eigen karakter gebeurt door de geïnformeerde gebruiker.

Partijen zijn het eens hoe de geïnformeerde gebruiker in onderhavig geding moet worden gedefinieerd. Geïntimeerde onderschrijft de volgende bepaling door appellante: "In casu heeft de geïnformeerde gebruiker, bovenop de door Incopack ingeroepen modellen, kennis van een hele reeks voorheen bestaande modellen van (room) spuitbussen en -koppen."

4165

Artikel 8, 1. GmodV bepaalt dat een recht op een Gemeenschapsmodel niet geldt voor de uiterlijke kenmerken van een voortbrengsel die uitsluitend door de technische functie worden bepaald.

Considerans 10 van de preambule van de GmodV stelt hieromtrent het volgende:

"De technologische innovatie mag niet worden gehinderd door modelbescherming te bieden aan kenmerken die uitsluitend door een technische functie worden bepaald. Hieruit mag niet worden afgeleid dat een model esthetische waarde moet bezitten. (...) Bijgevolg mag met kenmerken van een model die om deze redenen van bescherming worden uitgesloten, geen rekening worden gehouden bij het beoordelen of andere kenmerken van het model aan de voorwaarden voor bescherming voldoen".

11. Geïntimeerde betoogt dat de vorm van de spuitmond van appellante uitsluitend door haar technische functie wordt bepaald. De spuitmond waarvoor appellante octrooien heeft aangevraagd om een technische oplossing te bieden, is precies deze die ook het voorwerp van de gemeenschapsmodellen uitmaakt. De uiterlijke kenmerken vallen samen met de opbouw en de technische functie van de vorm van de spuitmond. Zij omschrijft dit als volgt in haar syntheseconclusie:

"Volgens Friesland, wordt de spuitmond door de "functie" en de "technische noodwendigheden" bepaald omdat de maximale diameter (D1) van de afgeefkop groter dan 2 cm moet zijn (conclusie 1 van het octrooi, stuk I.1a). Het onderste gedeelte van de spuitmond moet een welbepaalde α_1 -hoek tussen 45° en 180° vertonen (conclusie 1), en in het bijzonder tussen 80° en 120° (conclusie 2). Het bovenste gedeelte van de spuitmond moet "bladen" hebben om aan het voedingsproduct het gewenste reliëf te kunnen geven (conclusie 3 – figuur 5 van het octrooi beeldt zes bladen af). Deze bladen hebben, aldus Friesland, een welbepaald profiel en nut (conclusie 10). Zij vormen ook een welbepaalde virtuele α_3 -hoek tussen 45° en 135° (conclusie 6 van het octrooi – zie ook figuur 6B), en in het bijzonder tussen 60° en 100° (conclusie 11). Ook de hoogte/breedte verhoudingen worden omwille van hun technische functie nauwkeurig opgeëist : de hoogte (L1) van de spuitmond staat ten opzichte van haar diameter (D1) in een verhouding van 1 op 2 tot 2 op 1 ($L1:D1 = 1:2$ tot $2:1$ – conclusie 13), en in het bijzonder in een verhouding van 1,5 op 2 tot 2 op 1,5 (conclusie 14). De grootte of lengte van de elementen wordt tot op de millimeter bepaald en opgeëist (conclusies 19 en 20). In de beschrijving van het octrooi legt Friesland de technische functie van deze afmetingen, abrupte hoeken en verhoudingen uit. Volgens Friesland, zijn deze technische vereisten noodzakelijk om "voedsel met een behoorlijk scherp

W166

reliëf te produceren, met inbegrip van "een kleine hoeveelheid voedsel in de vorm van een rozet met scherp reliëf" (zie paragraaf [0009] van de beschrijving van de geötrooieerde technische uitvinding). De welbepaalde α 1-hoek heeft een technische functie voor de bepaling van de "goede resultaten" van de uitvinding (zie paragraaf [0014] van de beschrijving). De opgeëiste afmetingen van de maximale diameter van de spuitmond dienen zowel om "de vormgeving van geprojecteerd voedsel te verbeteren" (zie paragraaf [0017] van de beschrijving) als om de spuitmond "vrij gemakkelijk en helemaal schoon te maken" (zie paragraaf [0012] van de beschrijving). De geötrooieerde vorm van de spuitmond biedt, aldus Friesland, een technische oplossing die "de vormgeving van geprojecteerd voedsel aanzienlijk verbetert" (zie paragraaf [0011] van de beschrijving)."

Voorts wijst geïntimeerde erop dat de tekeningen in de drie octrooien nagenoeg identiek zijn met de gemeenschapsmodellen van appellante. Het gaat om de volgende tekeningen:

12. Appellante werpt tegen dat de buitenwand van de spuitmond en dus zijn uiterlijke verschijningsvorm die het voorwerp uitmaakt van de gemeenschapsmodellen niet gelijk loopt of samenvalt met de interne opbouw waarop de octrooien betrekking hebben. De spatie tussen de interne opbouw en de uiterlijke zijde wordt aangeduid door de gearceerde zone. Er is sprake van twee verschillende vormen zodat de uiterlijke zijde niet uitsluitend en zonder enige toevoeging door de interne opbouw wordt bepaald. Het uiterlijke voegt iets toe aan het binnenste, waardoor het uiterlijke en het binnenste niet één en hetzelfde product uitmaken. De uiterlijke verschijningsvorm van de spuitmond valt niet samen met de interne bouw en wordt niet uitsluitend door zijn technische functie bepaald. De vorm is het

W167

resultaat van vormgevingskeuzes. Er zijn immers verscheidene uiterlijke verschijningsvormen mogelijk die de gewenste interne opbouw incorporeren doch ermee niet samenvallen.

13. Het hof overweegt als volgt.

Op de octrooitekening vertoont de abrupte hoekige afgeefknop op zich geen gearceerde zone. Het uiterlijke van de afgeefknop van de spuitmond voegt niets toe aan het innerlijke. Deze afgeefknop wordt uitvoerig beschreven en opgeëist in het octrooi EP 1 916 931 B1 van appellante. De diameter van de afgeefknop [concl. 1], de abrupte $\alpha 1$ -hoek van het onderste gedeelte [concl. 1 en 2], de aanwezigheid van bladen in het bovenste gedeelte [concl. 3], hun profiel [concl. 10], de virtuele $\alpha 3$ -hoek van die bladen [concl. 6 en 11], de algemene hoogte/breedte verhoudingen [concl. 13 en 14] en de grootte of lengte van de elementen [concl. 19 en 20] worden uitsluitend door hun technische functie bepaald. In het gelaakte model vallen de uiterlijke kenmerken van de afgeefknop samen met de innerlijke opbouw van deze afgeefknop. De techniek bepaalt derhalve volledig de vorm van deze afgeefknop. De vorm ervan is het resultaat van louter technische keuzes. De technische functie van de afgeefknop bepaalt op uitsluitende wijze de vormelijke kenmerken ervan.

De drie alternatieve modellen die appellante voorstelt in haar syntheseconclusie op pagina 34 doen hieraan geen afbreuk. Ook in deze modellen wordt de vorm van de afgeefknop volledig gedictieerd door de technische functie. Het verschil in vormgeving heeft enkel te maken met de breedte van de verbinding tussen de afgeefknop en de spuitbus en de plaatsing van de drukknop.

Het karakteristieke kenmerk van het spuitmondmodel is de abrupt hoekige afgeefknop. Met dit kenmerk kan echter geen rekening worden gehouden omdat het uitsluitend door de technische functie wordt bepaald en een recht op een Gemeenschapsmodel hiervoor niet geldt. Dit neemt niet weg dat de andere kenmerken van de spuitmond eventueel voor bescherming in aanmerking komen. Deze andere kenmerken (verbinding tussen de afgeefknop en de spuitbus, de drukknop, de aansluiting van de spuitmond op de fles, de doorzichtige afsluitdop en de fles zelf in het tweede model) voldoen echter niet aan de voorwaarden voor bescherming. Zij zijn technisch bepaald en missen een eigen karakter. Zij zijn evenmin van aard om aan het model als geheel een eigen karakter te kunnen verschaffen. Zij wekken bij de geïnformeerde gebruiker immers geen andere algemene indruk dan de algemene indruk die wordt gewekt bij elk van de klassieke modellen die geïntimeerde onder haar stukken 13a, 13b en 13c neerlegt.

W168

Appellante legt als stuk 6 van haar dossier een aantal alternatieve uitvoeringsvormen van de spuitmond neer.

Terecht voert geïntimeerde aan dat in deze alternatieve voorbeelden er soms een aanzienlijk verschil bestaat tussen het binnenste en de uiterlijke vorm zodat er telkens sprake is van twee verschillende vormen of lagen. Het toepassen van een soort omhulsel is niet aan de orde in de kwestieuze modellen. Bij deze kwestieuze modellen is er, zoals in de vorige paragrafen uiteengezet, voor de afgeefknop slechts één laag: het binnenste valt samen met het buitenste en is uitsluitend door de techniek bepaald. Met haar model tracht appellante bescherming te bekomen voor een vorm die uitsluitend door de technische functie is bepaald, hetgeen niet kan.

Bovendien toont appellante in ieder geval niet aan dat deze alternatieve vormen hetzelfde technische effect bewerkstellingen en functioneel gelijkwaardig zijn.

14. Op grond van de voorgaande overwegingen worden de gemeenschapsmodellen met nummers 595947-0001 en 595947-0002 op naam van appellante nietig verklaard in toepassing van artikel 25, 1., b juncto artikel 8, 1. en artikel 6 GmodV. De gelaakte modellen bestaan immers enkel uit kenmerken die uitsluitend door de technische functie worden bepaald en uit kenmerken die niet tot bescherming kunnen leiden.

Het bestreden vonnis wordt bijgevolg bevestigd wat de vordering tot nietigverklaring van de gemeenschapsmodellen betreft.

Gelet op de nietigverklaring van de gemeenschapsmodellen komt de inbreukvordering van appellante niet aan de orde.

B. Vordering wegens inbreuk op de auteursrechten

15. Appellante claimt tevens auteursrechten op de kwestieuze spuitmond. Deze spuitmond heeft een origineel karakter aangezien hij de uitdrukking is van de intellectuele schepping van de maker. Hij draagt de sporen van een zekere intellectuele activiteit neergelegd in een zodanig eigen vorm dat men erin de stempel van een bepaald persoon kan zien. Het feit dat de maker van de spuitmond perfect een andere vorm had kunnen kiezen voor een spuitmond met dezelfde functie of technische eigenschappen, bevestigt verder dat de gekozen vorm auteursrechtelijke bescherming verdient.

PAGE 01-00000044598-0016-0021-01-01-4

4168

16. Van de zijde van geïntimeerde wordt geopperd dat elke auteursrechtelijke bescherming aan de spuitmond moet worden ontzegd, aangezien het gaat om een werk dat louter door technische vereisten is bepaald.

17. De algemene principes inzake auteursrecht zijn de volgende.

Opdat een werk bescherming zou genieten onder de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (hierna "Auteurswet"), moet het werk in een bepaalde vorm zijn uitgedrukt en moet het aan de originaliteitsvoorwaarde voldoen.

Nationale wetgeving moet zoveel mogelijk worden uitgelegd in het licht van de bepalingen van het Europees recht. De bevoegde nationale autoriteiten en rechters dienen aan bepalingen van nationaal recht een uitlegging te geven die zo veel mogelijk verenigbaar is met de doelstellingen van Europese Richtlijnen, of met andere woorden om hun nationale wetgeving richtlijnconform te interpreteren.

Het Hof van Justitie heeft in het Infopaq-arrest (16 juli 2009, nr C-5/08, Infopaq tegen Danske Dagblades Forening, www.curia.eu) geoordeeld dat het auteursrecht in de zin van artikel 2, sub a, van richtlijn 2001/29 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij slechts geldt met betrekking tot een werk dat oorspronkelijk is in die zin dat het gaat om een eigen intellectuele schepping van de auteur ervan.

In het Painer-arrest (Hof van Justitie 1 december 2011, nr C-145/10, Eva-Maria Painer tegen Standard VerlagsGmbH, www.curia.eu), heeft het Hof geoordeeld dat een intellectuele schepping een eigen schepping van de auteur is wanneer zij de uitdrukking vormt van diens persoonlijkheid. Dat is het geval wanneer de auteur bij het maken van het werk zijn creatieve bekwaamheden tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzen.

In het arrest *Bezpečnostní softwarová asociace* (Hof van Justitie 22 december 2010, nr. C-393/09, www.curia.eu) diende het Hof zich uit te spreken over het auteursrecht op een grafische gebruikersinterface. Het Hof oordeelde als volgt:

"46. Bijgevolg kan de grafische gebruikersinterface als werk auteursrechtelijke bescherming genieten, indien hij een eigen intellectuele schepping van de auteur is.

470

47. *Het staat aan de nationale rechter om na te gaan of dit in de voor hem dienende zaak het geval is.*

48. *Bij zijn beoordeling dient de nationale rechter met name rekening te houden met de schikking en de specifieke configuratie van alle onderdelen van de grafische gebruikersinterface, teneinde vast te stellen welke daarvan het oorspronkelijkheidscriterium vervullen. In dit verband voldoen onderdelen van de grafische gebruikersinterface die louter worden gekenmerkt door hun technische functie, niet aan dit criterium.*

49. *Zoals de advocaat-generaal in de punten 75 en 76 van zijn conclusie aangeeft, is aan het oorspronkelijkheidscriterium immers niet voldaan wanneer de uitdrukking van deze onderdelen door hun technische functie wordt bepaald, aangezien de verschillende manieren om een idee uit te voeren dan zodanig beperkt zijn dat het idee samenvalt met de uitdrukking ervan.*

50. *In een dergelijk geval kan de auteur door middel van de onderdelen van de grafische gebruikersinterface onmogelijk uitdrukking geven aan zijn creatieve geest en tot een resultaat komen dat een eigen intellectuele schepping vormt."*

In het Football Dataco-arrest (Hof van Justitie, 1 maart 2012, nr. C-604/10, Football Dataco tegen Yahoo! UK Ltd, www.curia.eu), oordeelde het Hof dat aan het oorspronkelijkheidscriterium niet is voldaan wanneer voor de samenstelling van een databank technische overwegingen, regels of beperkingen gelden die geen ruimte laten voor creatieve vrijheid.

18. Om uit te maken of de spuitmond van appellante origineel is, moet derhalve worden nagegaan of appellante bij het ontwerpen ervan haar creatieve vaardigheden op een originele manier tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes en zo in staat is haar werk een persoonlijke noot te geven.

Uit hetgeen voorafgaat, volgt dat de door appellante gekozen afgeefknop louter door technische eisen wordt bepaald om welbepaalde technische effecten te bewerkstelligen. Hieraan kwam geen vrije of creatieve keuze aan te pas. Het idee valt samen met de uitdrukking ervan.

Evenmin zijn de andere elementen van de spuitmond, met name de verbinding tussen de afgeefknop en de spuitbus, de drukknop, de aansluiting van de spuitmond op de fles, de

471

doorzichtige afsluitdop en de fles zelf in het tweede model, origineel noch afzonderlijk beschouwd noch in hun onderlinge combinatie. Het zijn banale elementen die veelvuldig in spuitmonden worden toegepast en die elke vorm van originaliteit ontberen.

19. De vordering van appellante gesteund op hun beweerde auteursrechten, is bijgevolg ongegrond.

20. Het besluit luidt dat het hoger beroep van appellante ongegrond is.

21. Geïntimeerde vordert zowel voor de procedure in eerste aanleg als voor de procedure in hoger beroep een verhoogde rechtsplegingsvergoeding van 7.500 euro. Zij motiveert deze verhoging gelet op de complexiteit van de zaak en het kennelijk onredelijk karakter van de vordering van appellante. Bovendien blijft dit bedrag van 7.500 euro per aanleg onvoldoende om de erelonen en kosten van de raadslieden van geïntimeerde te dekken.

Appellante is het eens dat de rechtsplegingsvergoeding moet worden vastgesteld op 7.500 euro wegens de complexiteit van de zaak.

Aan geïntimeerde wordt bijgevolg een verhoogde rechtsplegingsvergoeding van 7.500 euro per aanleg toegekend.

Het incidenteel beroep van geïntimeerde is gegrond.

22. Appellante vordert de kosten van het tweede verzoekschrift in hoger beroep ten laste te leggen van geïntimeerde. Dit tweede verzoekschrift kwam er enkel wegens de tergende proceshouding van geïntimeerde.

Deze vordering is echter zonder voorwerp, aangezien er voor het neerleggen van het tweede verzoekschrift geen rolrecht verschuldigd was.

OM DEZE REDENEN :

HET HOF, recht doende na tegenspraak,

PAGE 01-00000044598-0019-0021-01-01-4

472

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Voegt de zaken gekend onder de algemene rolnummers 2011/AR/950 en 2012/AR/2401,

Verklaart het hoger beroep van appellante ontvankelijk doch ongegrond,

Verklaart het incidenteel beroep van geïntimeerde ontvankelijk en gegrond,

Bevestigt de bestreden beslissing, behoudens wat het vastgestelde bedrag van de rechtsplegingsvergoeding betreft,

Stelt het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in eerste aanleg vast op 7.500 euro en veroordeelt appellante tot betaling ervan aan geïntimeerde,

Veroordeelt appellante in de kosten van het hoger beroep, vastgesteld op 186 euro,

Veroordeelt appellante tot betaling aan geïntimeerde van een rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in hoger beroep van 7.500 euro,

Beveelt de griffier van dit hof een afschrift van dit arrest aan het Bureau voor Harmonisatie Binnen de Interne Markt (merken, tekeningen en modellen) te zenden, overeenkomstig artikel 86, § 4, van de Verordening (EG) nr. 6/2002 betreffende de Gemeenschapsmodellen en artikel 69, § 3, q, van de Verordening (EC) nr. 2245/2002 tot uitvoering van Verordening (EG) nr. 6/2002 betreffende de Gemeenschapsmodellen.

W73

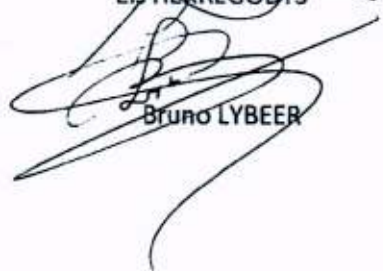
Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de burgerlijke achtste kamer van het hof van beroep te Brussel, op 4 november 2014, waar aanwezig waren en zitting hielden:

Bruno LYBEER,
Catharina VAN SANTVLIET,
Els HERREGODTS,
Kaatje BATSELIER,

Kaatje BATSELIER

Catharina VAN SANTVLIET

Raadsheer dd. Voorzitter,
Raadsheer,
Raadsheer,
Griffier

Els HERREGODTS

Bruno LYBEER

Eensluidend verklaarde kopie

Afgeleverd aan: Aan de heer Minister Economische zaken

art. Auteursrechten

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Brussel, 20-11-2014

A handwritten signature in black ink, appearing to be "E. HELPERS".

E. HELPERS
Griffier